

Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 26. kesäkuuta 2025
(OR. en)

EUCO 12/25

CO EUR 10
CONCL 4

ILMOITUS

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppa-neuvoston kokous (26. kesäkuuta 2025)
– Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

Eurooppa-neuvosto juhlistaa sitä, että Schengenin sopimuksen allekirjoittamisesta tuli kuluneeksi 40 vuotta, ja korostaa, että Schengen-alue on yksi Euroopan keskeisistä saavutuksista, jolla tuetaan liikkumisvapautta, parannetaan turvallisuutta ja edistetään rajatylittävää elämää ja sisämarkkinoita.

Eurooppa-neuvosto juhlistaa kolmea keskeistä virstanpylvästä Euroopan unionin historiassa: Espanja ja Portugali allekirjoittivat liittymissopimuksensa 40 vuotta sitten, Itävalta, Suomi ja Ruotsi liittyivät EU:hun 30 vuotta sitten ja Bulgaria ja Romania allekirjoittivat liittymissopimuksensa 20 vuotta sitten. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että laajentuminen on tärkeä geostrateginen investointi rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen.

*

* *

I. UKRAINA

1. Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun Ukrainan presidentin Volodymyr Zelenskyin kanssa.
2. Eurooppa-neuvosto keskusteli Ukrainaa koskevista viimeaikaisista tapahtumista. 26 valtion- tai hallitusten johtajaa tuki vakaasti asiakirjassa EUCO 16/25 olevaa tekstiä.
3. Eurooppa-neuvosto palaa aiheeseen seuraavassa kokouksessaan.

II. LÄHI-ITÄ

4. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen aiemmat päätelmänsä ja keskusteli Lähi-idän tilanteesta ja viimeaikaisista tapahtumista, erityisesti Gazan katastrofaalisesta humanitaarisesta kriisistä ja Iraniin liittyvistä viimeaikaisista tapahtumista.

5. Eurooppa-neuvosto vaatii, että Gazaan on saatava välitön tulitauko ja että kaikki panttivangit on vapautettava ehdoitta ja sen myötä lopetettava vihostuudet pysyvästi. Se pitää valittavana Gazan vakavaa humanitaarista tilannetta, siviiliuhrien määrää, jota ei voida hyväksyä, ja nälkiintymisen tasoa. Eurooppa-neuvosto kehottaa Israelia lopettamaan täysin Gazan saarron, sallimaan humanitaarisen avun välittömän ja esteettömän pääsyn ja keskeytymättömän jakelun kaikkialle Gazaan sekä antamaan YK:lle ja sen järjestöille sekä humanitaarisille järjestöille mahdollisuuden työskennellä riippumattomasti ja puolueettomasti ihmishenkien pelastamiseksi ja kärsimyksen vähentämiseksi. Israelin on noudatettava kaikkia kansainvälisen oikeuden ja myös kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan. Eurooppa-neuvosto toistaa, että on tärkeää varmistaa kaikkien siviilien, myös humanitaaristen työntekijöiden, sekä siviili-infrastruktuurin, kuten lääkintätilojen, koulujen ja YK:n tilojen, suojelu kaikkina aikoina. Se pitää valittavana, että Hamas kieltäytyy luovuttamasta jäljellä olevia panttivankeja. Eurooppa-neuvosto panee merkille kertomuksen siitä, noudattaako Israel EU:n ja Israelin assosiaatiosopimuksen 2 artiklaa, ja kehottaa neuvostoa jatkamaan tarvittaessa keskusteluja jatkotoimista heinäkuussa 2025 ottaen huomioon tilanteen kehittymisen paikan päällä.
6. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen 17. lokakuuta 2024 antamansa päätelmät ja toistaa tuomitsevana jyrkästi tilanteen kärjistymisen Länsirannalla, myös Itä-Jerusalemossa, siirtokuntalaisten lisääntyneen väkivallan, laittomien siirtokuntien laajentamisen ja Israelin armeijan operaatioiden vuoksi. Se toistaa kehotuksensa siitä, että neuvosto jatkaa työtä uusien rajoittavien toimenpiteiden määräämiseksi siirtokuntien ääriryhmille sekä niitä tukeville yhteisöille ja järjestöille. Eurooppa-neuvosto kehottaa jatkamaan Hamasiin kohdistettavien rajoittavien toimenpiteiden käsittelyä.

7. Euroopan unioni on edelleen tiukasti sitoutunut pysyvään ja kestäväan rauhaan, joka perustuu kahden valtion ratkaisuun. Euroopan unioni on valmis osallistumaan kaikkiin tähän ratkaisuun tähtääviin pyrkimyksiin ja kehottaa kaikkia osapuolia pidättymään toimista, jotka ovat haitallisia sen toteutuskelpoisuudelle. Se aikoo jatkaa tätä varten yhteistyötä alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Euroopan unioni tukee edelleen palestiinalaishallintoa ja sen uudistusohjelmaa. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla tulevaa, Palestiinan kysymyksen rauhanomaista ratkaisemista ja kahden valtion ratkaisun täytäntöönpanoa käsittelevää korkean tason kansainvälistä konferenssia.

Iran

8. Euroopan unioni on edelleen vahvasti sitoutunut rauhaan, turvallisuuteen ja vakauteen Lähi-idässä. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen vihollisuuksien lopettamiseen ja kehottaa kaikkia osapuolia noudattamaan kansainvälistä oikeutta, osoittamaan maltillisuutta ja pidättymään toimista, jotka voisivat johtaa tilanteen uuteen kärjistymiseen. Euroopan unionin kanta on aina ollut se, ettei Iranin saa koskaan antaa hankkia ydinasetta ja että sen on noudatettava ydinsulkusopimuksen mukaisia oikeudellisesti sitovia ydinalan valvontasitoumuksia. Euroopan unioni osallistuu edelleen kaikkiin diplomaattisiin toimiin, joilla vähennetään jännitteitä ja pyritään kestäväan ratkaisuun Iranin ydinohjelmakysymyksessä, joka on ratkaistavissa ainoastaan neuvotteluteitse.

Syyria

9. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Syyrian vastaisten taloudellisten pakotteiden äskettäiseen keskeyttämiseen osana Euroopan unionin asteittaista ja peruutettavissa olevaa lähestymistapaa. Se muistuttaa rauhanomaisen ja osallistavan, ulkomaisesta sekaantumisesta vapaan siirtymän merkityksestä Syyriassa, siitä, että on tärkeää suojella kaikista uskonnollisista ja etnisistä taustoista tulevien syyrialaisien oikeuksia ilman syrjintää, ja siirtymäkauden oikeusjärjestelyjen ja sovinnon merkityksestä. Eurooppa-neuvosto tuomitsee äskettäin Mar Elias -kirkossa Damaskoksessa tehdyn terrori-iskun ja vaatii saattamaan syylliset vastuuseen teoistaan. Syyrian itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta turvallisten rajojen sisällä olisi kunnioitettava täysimääräisesti kansainvälisen oikeuden mukaisesti.

Libanon

10. Eurooppa-neuvosto toistaa Euroopan unionin tuen Libanonin kansalle ja on tyytyväinen uusien viranomaisten pyrkimyksiin vakauttaa taloudellinen ja turvallisuustilanne. Se tukee Libanonin valtion suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta ja palauttaa mieleen YK:n väliaikaisten rauhanturvaajajoukkojen (UNIFIL) erittäin tärkeän vakauttavan roolin Etelä-Libanonissa. Eurooppa-neuvosto toistaa kaikille osapuolille osoittamansa kehotuksen panna täytäntöön 27. marraskuuta 2024 tehdyn tulitaukosopimuksen ehdot ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1701.

III. EUROOPAN PUOLUSTUS JA TURVALLISUUS

11. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen 6. maaliskuuta 2025 antamansa päätelmät ja toistaa, että Euroopasta on tultava suverenimpi, sen on otettava suurempi vastuu puolustuksestaan ja valmistauduttava paremmin toimimaan välittömien ja tulevien haasteiden ja uhkien edessä ja vastaamaan niihin itsenäisesti ja koordinoitusti 360 asteen lähestymistavan mukaisesti. Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota ja sen vaikutukset Euroopan ja maailmanlaajuiseen turvallisuuteen muuttuvassa ympäristössä muodostavat Euroopan unionille eksistentiaalisen haasteen. Eurooppa-neuvosto tarkasteli aiempien päätelmiensä täytäntöönpanon edistymistä saavuttaakseen tavoitteensa kasvattaa ratkaisevasti Euroopan puolustusvalmiutta seuraavien viiden vuoden kuluessa.
12. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että turvallisuuden ja puolustuksen suhteen vahvempi ja toimintakykyisempi Euroopan unioni vaikuttaa myönteisesti maailmanlaajuiseen ja transatlanttiseen turvallisuuteen ja täydentää Natoa, joka on edelleen yhteisen puolustuksen perusta niille valtioille, jotka ovat sen jäseniä.

13. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tarpeen edelleen lisätä merkittävästi Euroopan puolustus- ja turvallisuusmenoja sekä tehdä yhdessä parempia investointeja, ottaen myös huomioon Naton huippukokouksessa kesäkuussa 2025 annettu sitoumus niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat myös Naton jäseniä. Eurooppa-neuvosto kehottaa jäsenvaltioita keskinäiseen koordinointiin asiaankuuluvien sitoumusten täytäntöönpanossa. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen 20. maaliskuuta 2025 antamansa päätelmät asiaankuuluvia rahoitusvaihtoehtoja koskevan työn jatkamisesta ja tarkasteli tehtyä työtä.
14. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Euroopan turvallisuutta edistävän välineen (SAFE) perustamisesta annetun asetuksen ja vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisten kansallisten poikkeuslausekkeiden pian tapahtuvan käyttöönoton. Eurooppa-neuvosto pyytää lainsäätäjiä tarkastelemaan pikaisesti – ja jotta asiasta päästäisiin nopeasti yhteisymmärrykseen – ehdotusta puolustukseen liittyvien investointien edistämisestä EU:n talousarviossa ja edistämään ehdotuksen käsittelyä, jotta voitaisiin puuttua turvallisuus- ja puolustushaasteisiin koheesiopolitiikan väliarvioinnin yhteydessä muistuttaen samalla, että varojen käyttö tällaisiin tarkoituksiin on vapaaehtoista. Se muistuttaa, että on tärkeää mobilisoida yksityistä rahoitusta puolustusteollisuudelle, ja panee tyytyväisenä merkille Euroopan investointipankin tähän liittyvät toimet ja kehottaa sitä jatkamaan pyrkimyksiään mukauttaa käytäntöjään, jotka koskevat lainanantoa puolustusteollisuudelle, erityisesti jatkamalla poissuljettujen toimintojen luettelon uudelleenarviointia ja lisäämällä käytettävissä olevan rahoituksen määrää turvallisuuden ja puolustuksen alalla, turvaten samalla toimintansa ja rahoituskapasiteettinsa.
15. Koska Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa on kiireellisesti lujitettava kaikkialla unionissa, jotta se pystyy paremmin tuottamaan ja toimittamaan tarvittavan määrän puolustustarvikkeita nopeutetussa tahdissa, Eurooppa-neuvosto korostaa jälleen kysynnän yhdistämisen, vaatimusten yhdenmukaistamisen, standardoinnin ja yhteishankintojen sekä Euroopan puolustusmarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja yhdentymisen lisäämisen merkitystä koko unionissa.

16. Suorituskykyjä koskevaa työtä EU:n tasolla määritellyillä prioriteettialoilla on nopeutettava, täysin johdonmukaisesti Naton kanssa. Eurooppa-neuvosto kannustaa tässä yhteydessä yhteistyöhankkeiden nopeaa kehittämistä ja toteuttamista, muun muassa hyödyntämällä täysimääräisesti SAFE-välinettä. Eurooppa-neuvosto on erityisen tyytyväinen työhön konkreettisten mahdollisuuksien kartoittamiseksi ja kysynnän yhdistämiseksi Euroopan puolustusviraston puitteissa. Se korostaa, että jäsenvaltioiden on Euroopan puolustusviraston, ulkoasiainedustajan ja komission tuella edistettävä nopeasti työtä muun muassa edistyneimpien lyhyen aikavälin hankkeiden toteuttamiseksi ja pidemmän aikavälin aloitteiden käynnistämiseksi. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota puolustusalan strategiaan edellytyksiin ja innovointiin, jotta voidaan hyödyntää uusien teknologioiden koko potentiaali.
17. Eurooppa-neuvosto kannustaa jatkamaan työtä, jonka tavoitteena on edistää Euroopan puolustusteollisuuden tuotannon kasvua, pk-yritykset ja midcap-yritykset mukaan lukien. Neuvoston saavutettua poliittisen yhteisymmärryksen erityisesti Euroopan puolustusteollisuusohjelmaa (EDIP) koskevasta ehdotuksesta Eurooppa-neuvosto kehottaa lainsäätäjiä saattamaan neuvottelut nopeasti päätökseen. Se myös kannustaa niitä etenemään nopeasti puolustusalan koontiasetusta koskevien ehdotusten käsittelyssä.
18. Eurooppa-neuvosto korostaa, että EU:n kaikkien maa-, ilma- ja merirajojen puolustus edistää koko Euroopan turvallisuutta, erityisesti EU:n itärajalla, kun otetaan huomioon Venäjän ja Valko-Venäjän aiheuttamat uhkat.
19. Ottaen lisäksi huomioon uhkat muilla EU:n rajoilla Eurooppa-neuvosto korostaa niiden puolustuksen merkitystä.
20. Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota ja ulkoasiainedustajaa esittämään uusia ehdotuksia sotilaallisen liikkuvuuden vahvistamiseksi, jotta puolustustarvikkeita ja henkilöstöä voidaan siirtää tehokkaasti unionin alueella.

21. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää tehdä yhteistyötä ulko- ja turvallisuuspoliittiset tavoitteemme jakavien samanmielisten kumppaneiden kanssa. Se on tältä osin tyytyväinen EU:n hiljattaisiin turvallisuus- ja puolustuskumppanuuksiin Ison-Britannian ja Kanadan kanssa.
22. Eurooppa-neuvosto tarkastelee edistymistä kokouksessaan lokakuussa 2025 ja keskustelee puolustusvalmiutta koskevan tavoitteensa täytäntöönpanon seuraavista vaiheista. Se pyytää komissiota ja ulkoasiainedustajaa esittämään tätä varten etenemissuunnitelman.
23. Edellä esitetyllä ei rajoiteta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonnetta ja otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut perussopimuksia noudattaen.

IV. EU MAAILMASSA

24. Eurooppa-neuvosto keskusteli kolmansien maiden kanssa pidettävien tulevien huippukokousten valmisteluista ja suhteista kumppaneihin nykyisen poliittisen ja taloudellisen maailmantilanteen yhteydessä.

V. KILPAILUKYKY

25. Eurooppa-neuvosto keskusteli talouden kehityksestä. Se korostaa, että Euroopan kilpailukyvyyn parantaminen ja sisämarkkinoiden yhdentymisen edistäminen ovat avainasemassa Euroopan vaurauden ja sosiaalisen mallin säilyttämisessä ja vahvistavat osaltaan EU:n maailmanlaajuista vaikutusvaltaa ja roolia ennakoitavana, luotettavana ja uskottavana kumppanina, myös vahvistamalla euron kansainvälistä asemaa.
26. Eurooppa-neuvosto kehottaa 20. maaliskuuta 2025 antamiensa päätelmien pohjalta parantamaan edelleen EU:n kilpailukykyä, myös innovoinnin avulla, edistämällä Euroopan teknologista johtoasemaa, erityisesti murrosteknologioissa, ja kuromalla EU:n tuottavuuskuilun umpeen, syventämään sisämarkkinoita ja vahvistamaan unionin teollista perustaa, varmistaen tasapuoliset toimintaedellytykset.

27. Eurooppa-neuvosto vahvistaa sitoutumisensa sisämarkkinoiden tavoitteisiin ja toistaa kehotuksensa poistaa jäljellä olevat esteet erityisesti palvelujen ja tavaroiden, mukaan lukien välttämättömät tavarat, alalla, vähentää hajanaisuutta, ehkäistä uusia esteitä ja parantaa sisämarkkinasääntöjen soveltamista ja täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille komission strategian, jolla sisämarkkinoista tehdään yksinkertaiset, saumattomat ja vahvat, sekä sen EU:n start-up- ja scale-up-strategian, ja kehottaa aloittamaan nopeasti niiden täytäntöönpanon.
28. Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä haasteisiin, jotka kohdistuvat perinteisiin teollisuudenaloihin, erityisesti autoteollisuuteen, merenkulkualaan, ilmailualaan ja energiaintensiivisiin teollisuudenaloihin, kuten teräs-, metalli- ja kemianteollisuus. Se korostaa myös, että pk-yritykset pysyvät keskeisenä osana Euroopan taloudellista ja sosiaalista rakennetta. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että on tärkeää edistää päättäväisesti säästö- ja investointiunionia.
29. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa, komissiota ja Euroopan keskuspankkia, tapauksen mukaan euroryhmän kanssa, jatkamaan työtä euron kansainvälisen aseman vahvistamiseksi, myös varantovaluuttana ja transaktiovaluuttana.

30. Eurooppa-neuvosto korostaa kunnianhimoisen ja horisontaalisen yksinkertaistamis- ja paremman sääntelyn agendan keskeistä merkitystä Euroopan kilpailukyvyn kannalta. Eurooppa-neuvosto korostaa sisäänrakennetun yksinkertaisuuden toimintatavan merkitystä. Tässä yhteydessä se muistuttaa, että toimia on jatkettava kaikilla tasoilla eli EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla, jotta varmistetaan selkeä, yksinkertainen, älykäs, innovaatiomyönteinen ja pk-yritysten kannalta suotuista sääntelykehys heikentämättä kuitenkaan ennustettavuutta, poliittisia tavoitteita ja tiukkoja normeja. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen tähän mennessä saavutettuun edistykseen ja kehottaa lainsäätäjiä pitämään yllä tätä tahtia, jotta komission esittämistä yksinkertaistamispaketeista voitaisiin päästä nopeasti yhteisymmärrykseen. Se on tyytyväinen komission aikomukseen toteuttaa jatkotoimia uusien aloitteiden avulla. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota ja lainsäätäjiä välttämään ylisääntelyä ja hallinnollisen taakan aiheuttamista lainsäädäntö- ja täytäntöönpanoprosessien kaikissa vaiheissa.
31. Kun otetaan huomioon maailmanlaajuinen epävakaus ja energiamarkkinoihin kohdistuvat paineet sekä niiden vaikutus Euroopan kilpailukykyyn, Eurooppa-neuvosto korostaa jälleen, että on tärkeää rakentaa ennen vuotta 2030 aito energiaunioni ja täysin yhdentyneet ja yhteenliitetyt EU:n energiamarkkinat, joilla varmistetaan energiavarmuus ja selviytymiskyky sekä kohtuuhintaisen ja puhtaan energian toimitusvarmuus kaikille jäsenvaltioille, muun muassa hyödyntäen vakaita, luotettavia ja varmoja energiajärjestelmiä ja lisäämällä energiantuotantoa.
32. Eurooppa-neuvosto toistaa, että energiariippuvuuksien vähentäminen on tärkeää Euroopan kilpailukyvyille ja strategiselle riippumattomuudelle, ja on tyytyväinen vuoden 2022 jälkeen saavutettuun edistykseen. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto korostaa energian toimitusvarmuuden, kohtuuhintaisuuden ja oikeusvarmuuden merkitystä sekä sen merkitystä, että jäsenvaltioiden huolenaiheet otetaan huomioon solidaarisuuden hengessä, myös taloudellisesti kannattavien, vaihtoehtoisten energian kauttakulkureittien varmistamiseksi, ottaen huomioon etenkin sisämaavaltioiden erityispiirteet. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita näiden ongelmien ratkaisemisessa ja on tyytyväinen komission ja Slovakian välillä sovittuun menettelyyn, jossa muita jäsenvaltioita kehoitetaan tarvittaessa tukemaan sovittuja tavoitteita.

33. Eurooppa-neuvosto keskusteli eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yhdenmukaisista maakohtaisista suosituksista horisontaaliasiakirjan pohjalta.
34. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että Bulgaria täyttää kaikki perussopimuksessa vahvistetut lähentymisperusteet. Se kannattaa komission ehdotusta, että Bulgaria ottaisi euron käyttöön 1. tammikuuta 2026, ja kehottaa neuvostoa hyväksymään viipymättä asiaankuuluvat komission ehdotukset.
35. Eurooppa-neuvosto palaa lokakuussa 2025 käsittelemään kilpailukykyä sekä vihreää ja digitaalista siirtymää arvioidakseen edistymistä ja antaakseen lisäohjeistusta.

VI. MUUTTOLIIKE

36. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen aiemmat päätelmänsä ja tarkasteli edistymistä niiden täytäntöönpanossa, komission puheenjohtajan hiljattaisen kirjeen huomioon ottaen, ja kannustaa tehostamaan työtä erityisesti seuraavilla aloilla: ulkoinen ulottuvuus, erityisesti kokonaisvaltaisten kumppanuuksien avulla, hyväksytyn EU:n lainsäädännön täytäntöönpano ja voimassa olevan lainsäädännön soveltaminen, laittoman muuttoliikkeen ehkäiseminen ja torjunta, myös uusien keinoin EU:n ja kansainvälistä lainsäädäntöä noudattaen, toimet paluun helpottamiseksi, lisäämiseksi ja nopeuttamiseksi käyttäen kaikkia asiaankuuluvia EU:n politiikkoja ja välineitä, turvallisten kolmansien maiden ja turvallisten lähtömaiden käsitteet, välineellistämisen, ihmiskaupan ja maahanmuuttajien salakuljetuksen torjunta, naapurimaiden viisumipolitiikan yhdenmukaistaminen, sekä kansallisen toimivallan mukaiset turvalliset ja lailliset väylät. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että EU aikoo päättäväisesti vahvistaa turvallisuutta ulkorajoillaan ja varmistaa niiden tehokkaan valvonnan EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti.
37. Se kehottaa erityisesti lainsäätäjiä jatkamaan komission äskettäisten lainsäädäntöehdotusten tarkastelua. Se panee merkille viimeaikaiset keskustelut, jotka koskevat palauttamista, turvallisten alkuperämaiden luettelun laatimista unionin tasolla ja turvallisen kolmannen maan käsitteen soveltamista.

VII. MOLDOVAN TASAVALTA

38. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla 4. heinäkuuta 2025 pidettävää ensimmäistä Moldovan ja EU:n huippukokousta ja toistaa Euroopan unionin tukevan voimakkaasti Moldovan tasavallan suvereniteettia, alueellista koskemattomuutta, selviytymiskykyä ja talouden kehitystä. Euroopan unioni jatkaa tiivistä yhteistyötä Moldovan tasavallan kanssa maan selviytymiskyvyn ja vakauden parantamiseksi tilanteessa, jossa Venäjä pyrkii jatkuvilla epävakauttavilla toimilla, mukaan lukien hybridi-iskut, heikentämään maan demokraattisia instituutioita.
39. Eurooppa-neuvosto toistaa Euroopan unionin vankkumattoman tuen Moldovan tasavallan liittymisprosessille. Eurooppa-neuvosto antaa Moldovan tasavallalle tunnustusta sen liittymiseen liittyvien uudistusten vauhdista, on tyytyväinen merkittävään edistymiseen ja kannustaa Moldovan tasavaltaa ja komissiota tehostamaan työtään liittymisprosessissa. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa edistämään ansioihin perustuvan lähestymistavan mukaisesti etenevän liittymisprosessin seuraavia vaiheita ja temaattisten kokonaisuuksien avaamista, kun edellytykset täyttyvät. Se panee tarkoin merkkeille komission arvion siitä, että perusasioiden temaattinen kokonaisuus on valmis avattavaksi.

VIII. LÄNSI-BALKAN

40. Eurooppa-neuvosto keskusteli Länsi-Balkanin tilanteesta ja palautti mieleen aiemmat päätelmänsä. Euroopan unioni jatkaa tiivistä yhteistyötä Länsi-Balkanin kumppanien kanssa ja tukee niiden uudistuspyrkimyksiä tiellä kohti liittymistä Euroopan unioniin. Eurooppa-neuvosto on edelleen sitoutunut edistämään asteittaista yhdentymistä Länsi-Balkanin ja Euroopan unionin välillä laajentumisprosessin aikana peruutettavissa olevalla ja ansioihin perustuvalla tavalla. Länsi-Balkanin tulevaisuus on Euroopan unionissa.

IX. SISÄINEN TURVALLISUUS

41. Vakava ja järjestäytynyt rikollisuus ja terrorismi, radikalisoituminen ja väkivaltaiset ääriliikkeet verkossa ja sen ulkopuolella uhkaavat merkittävästi Euroopan kansalaisia ja jäsenvaltioiden turvallisuutta.
42. Eurooppa-neuvosto painottaa, että rikollisten soluttautuminen laillisiin liiketoimintarakenteisiin vaikuttaa haitallisesti julkiseen talouteen ja koko sisämarkkinoihin.
43. Eurooppa-neuvosto kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita ottamaan käyttöön kaikki asiaankuuluvat politiikan alat kansallisella ja EU:n tasolla ja hyödyntämään täysimääräisesti kaikkia olemassa olevia välineitä näiden ilmiöiden torjumiseksi.
44. Komission esittelemän eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden strategian kehittämistä koskevan tiedonannon ja neuvoston ohjeistuksen perusteella Eurooppa-neuvosto kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittaessa lisätoimia erityisesti vahvistamalla lainvalvonta- ja oikeudellista yhteistyötä, myös lainvalvontatarkoituksiin tarvittavien tietojen tehokkaan saatavuuden osalta, varmistamalla tietojenvaihdon ja tekemällä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa.

X. VARAUTUMINEN

45. Eurooppa-neuvosto panee merkille Euroopan valmiusunionistrategiasta annetun komission ja ulkoasiainedustajan yhteisen tiedonannon. Se vahvistaa tämän kysymyksen tärkeyden ja kiireellisuuden ja kannustaa jäsenvaltioita parantamaan selviytymiskykyään, varautumistaan ja kriisien ehkäisy- ja kriisinhallintavalmiuksiaan yhdenmukaisella tavalla kaikki uhat ja koko yhteiskunnan kattavan lähestymistavan mukaisesti, ottaen huomioon muuttuvan riski- ja uhkaympäristön. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa ja komissiota jatkamaan työtä, joka koskee EU:n politiikkojen vaikutusta selviytymiskykyyn ja varautumiseen asiaankuuluvilla aloilla, kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyky mukaan lukien, ottaen huomioon jäsenvaltioiden vastuut ja toimivallan. Se muistuttaa erityyppisten kriisien erityispiirteistä ja jäsenvaltioiden keskeisestä vastuusta tällaisten kriisien hallinnassa. Tältä osin Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa antamaan ohjausta komissiolle, jotta se harkitsisi parannuksia tukeen, jota Euroopan unioni antaa jäsenvaltioille pelastuspalvelun alalla sekä muilla asiaankuuluvilla politiikan aloilla, joilla EU:n tuki tuo selvää lisäarvoa. Se kehottaa neuvostoa, komissiota ja ulkoasiainedustajaa raportoimaan edistymisestä säännöllisesti.

XI. HYBRIDITOIMINTA

46. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi kaikentyyppiset hybriditoimet Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita sekä sen kumppaneita vastaan. Se tuomitsee erityisesti Venäjän jatkuvan hybridikampanjan, johon kuuluu sabotaasia, kriittisen infrastruktuurin häirintää, kyberhyökkäyksiä, tiedonmanipulointia ja häirintää sekä yrityksiä heikentää demokratiaa, myös vaaliprosessia. Eurooppa-neuvosto on tässä yhteydessä tyytyväinen Venäjän epävakauttavan toiminnan johdosta määrättävien rajoittavien toimenpiteiden kehysten puitteissa tehtyihin uusien henkilöiden luetteloon merkitsemisiin sekä kehysten laajennettuun soveltamisalaan. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot vahvistavat edelleen selviytymiskykyään ja käyttävät kaikkia mahdollisia keinoja, muun muassa EU:n hybridivälineistöä, nimenomaan ehkäistäkseen ja estääkseen Venäjän hybriditoimintaa ja vastatakseen siihen.

XII. MUUT ASIAT

Mustameri

47. Eurooppa-neuvosto vahvistaa Mustanmeren alueen turvallisuuden ja vakauden merkityksen ja on tyytyväinen komission ja ulkoasiainedustajan esittelemään Euroopan unionin strategista lähestymistapaa Mustanmeren alueeseen koskevaan yhteiseen tiedonantoon. Eurooppa-neuvosto kehottaa asiaa koskevien päätelmiensä mukaisesti neuvostoa, komissiota ja ulkoasiainedustajaa edistämään työtä nopeasti.

Sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys

48. YK:n peruskirjan allekirjoittamisen 80-vuotisjuhlan kunniaksi Eurooppa-neuvosto toistaa Euroopan unionin määrätietoisin sitoutumisen tehokkaaseen monenvälisyyteen ja sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen, jonka ytimessä on Yhdistyneet kansakunnat, ja Euroopan unionin tuen kansainvälistä oikeutta ylläpitäville instituutioille, muun muassa suojelemalla tehokkaasti kansainvälisiä tuomioistuimia ja niiden virkailijoita.

Globaali agenda

49. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen Nizzassa 9.–13. kesäkuuta 2025 pidetyn YK:n valtamerikonferenssin tuloksiin. Se kehottaa neuvostoa viemään työtä eteenpäin komission esiteltyä eurooppalaisen valtamerisopimuksen.
50. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla Sevillassa 30. kesäkuuta – 3. heinäkuuta 2025 pidettävää neljättä kansainvälistä kehitysrahoituskonferenssia, joka on tärkeä askel kohti kestävän kehityksen uudistetun maailmanlaajuisen rahoituskehyksen luomista.

51. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen 25. kesäkuuta 2025 pidetyn Gavin korkean tason avunantajien huppukokouksen tuloksiin ja vahvistaa EU:n sitoutumisen maailmanlaajuisen terveysturvallisuuden edistämiseen, jotta voidaan parantaa yhteistä varautumista, reagointikykyä ja kykyä selviytyä tulevista terveysuhkista. Euroopan unioni pyrkii edelleen saamaan aikaan tehokkaamman, koordinoidumman ja selviytymiskykyisemmän maailmanlaajuisen terveydenhuoltojärjestelmän.

Ulkosuhteet

52. Eurooppa-neuvosto käsitteli Libyan huolestuttavaa tilannetta ja sen mahdollisia seurauksia myös Euroopan turvallisuuden sekä muuttovirtojen kannalta. Se vahvistaa Euroopan unionin vankkumattoman tuen Libyalle ja YK:n Libyan-tukioperaatiolle kansallisen sovinnon, institutionaalisen yhtenäisyyden sekä Libyan vastuuseen ja yhteisymmärrykseen perustuvan avoimen ja osallistavan vuoropuhelun edistämisessä. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että merialueiden lainkäyttövallan määrittelyä Välimerellä koskeva Turkin ja Libyan yhteisymmärryspöytäkirja rikkoo kolmansien valtioiden suvereenia oikeuksia, ei ole merioikeuden mukainen eikä sillä ole mitään oikeusvaikutuksia kolmansiin valtioihin.
53. Eurooppa-neuvosto keskusteli Sahelista. Heikkenevä turvallisuustilanne aiheuttaa edelleen huolta. Eurooppa-neuvosto painottaa, että vakaus Sahelissa ja sen lähialueella, muun muassa viereisissä rannikkovaltioissa, on ratkaisevan tärkeää Sahelin alueella asuvien ihmisten turvallisuuden ja vaurauden kannalta sekä Euroopan unionin kannalta. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen meneillään olevaan työhön, muun muassa EU:n erityisedustajan tekemään työhön, joka koskee uudistettua lähestymistapaa EU:n panokseen tältä osin.
-